

Acmaeops marginatus

Kantad kulhalsbock

Skalbaggar, Långhorningar

EN
Starkt hotad (EN)
B2ab(iii)

Klass: Insecta (egentliga insekter), **Ordning:** Coleoptera (skalbaggar), **Familj:** Cerambycidae (långhorningar), **Släkte:** *Acmaeops*, **Art:** *Acmaeops marginatus* - kantad kulhalsbock (Fabricius, 1781) **Synonymer:** *Acmaeops marginata* (Fabricius, 1781)

Kännetecken

En ganska bred, svart 7–11 mm lång långhorning med antenner som är längre än halva kroppen. Täckvingarnas sidokant är gul, och ibland kan den gula färgen breda ut sig på sidorna av täckvingarna. De första antennledningarna samt benen (skenben och tarser) är normalt tvåfärgade i gulbrunt och svart. Täckvingarnas spets har en rundad urskärning som bildar två skarpa hörn i spetsen på varje täckvinge. Den mycket närstående arten korthårig kulhalsbock *A. septentrionis* har helsvarta ben och antenner samt saknar urskärning i täckvingespetsen. Viss variation förekommer dock hos båda arterna.

Utbredning och status

Tidigare utbredd med vissa luckor från Halland och Öland till Torne lappmark. Sentida fynd finns från Gotska Sandön, Dalarna, Västerbotten, Norrbotten och Lule lappmark. Fynd är även gjorda i Norge, Finland, Baltikum, Ryssland samt Mellan- och norra delen av Sydeuropa.

Ekologi

Larvutvecklingen sker under nyligen död bark på stammar och grövre grenar av tall, främst på brända träd. Främst i urskogslignande tallbestånd på sandmark och nyligen bränd barrskog. På Gotska Sandön lever dock arten på bergtall. Arten utnyttjar nydöda solexponerade tallar (enstaka observationer gjorda på bränd gran) och troligen enbart stående träd. Samma barkpartier kan äggläggas under flera år i rad. Larvutvecklingen, som sker under barken, är tvåårig. Föropningen, som sker i marken, inträder normalt i slutet av maj och början av juni, och från mitten av juni börjar de första nykläckta skalbaggar visa sig. De påträffas främst flygande kring och krypande på nyligen döda tallar.

Hot

Hotas främst av bristen på öppen äldre sandtallskog med inslag av döda, stående tallar. Den är ofta påträffad på brända tallar i Norrland, vilket torde innebära att den även hotas av bristen på bränd tallskog.

Åtgärder

Äldre sandtallskog bör skyddas, liksom bränd tallskog. Naturvårdsbränning bör utföras nära kända lokaler, samt i vissa fall användas för restaurering av redan skyddad tallskog.

Naturvård

Åtgärdsprogram: Fastställt

Litteratur

- Bense, U. 1995. *Longhorn Beetles – Illustrated Key to the Cerambycidae and Vesperidae of Europe*. p 123. Weikersheim.
- Lundberg, S. 1981. Gotska Sandöns skalbaggsfauna – nytillskott och intressanta arter. *Ent. Tidskr.* 102: 153.
- Lundberg, S. 1984. Den brända skogens skalbaggsfauna. *Ent. Tidskr.* 105: 131, 134, 137.
- Palm, T & Lundberg, S. 1959. Studier över *Acmaeops marginata*. *Opuscula Entomologica* 24: 185-191.

Författare

Bengt Ehnström 1999. Rev. Lars-Ove Wikars 2006. © ArtDatabanken, SLU 2006.